

Kaupunkikehityslautakunta	§ 30	25.02.2020
Kaupunkikehityslautakunta	§ 174	29.09.2020

## **Oikorataosayleiskaava Suomusjärvi, Ehdotusvaihe**

3205/10.02.02/2019

Kaupunkikehityslautakunta 25.02.2020 § 30

Valmistelija: kaavasuunnittelija Marjo Saukkonen,  
marjo.saukkonen@salo.fi, p. 044 778 5100, kaavoitusinsinööri Timo  
Alhoke, timo.alhoke@salo.fi, p. 044 7785113

### **Asiaan liittyvä oheisaineisto**

Kaavakartta- ja selostusluonnos ovat esityslistan liitteenä.

### **Kaavatyön lähtökohdat**

Oikorataosayleiskaava Suomusjärvi kuuluu Espoo-Salo-oikorataan liittyviin yleiskaavatöihin. Kaavahanke on mukana vuoden 2019 ja 2020 kaavoitusohjelmissa.

Espoo-Salo-oikoradan väyläkäytävä on osoitettu voimassa olevassa Varsinais-Suomen maakuntakaavassa. Oikorataan liittyvien osayleiskaavahankkeiden tarkoituksena on päivittää kaupungin oikeusvaikutteiset yleiskaavat maakuntakaavan mukaisiksi. Sen lisäksi, että maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 32 § 2 mom.) velvoittaa kuntia edistämään maakuntakaavan toteutumista, yleiskaavojen tarkistukset ovat edellytyksenä Espoo-Salo-oikoradan yleissuunnitelman hyväksymiselle (Ratalaki 10 §).

Kaava-alue sijaitsee Suomusjärven kirkonkylän pohjois- ja koillispuolella, noin 1,5-2 km Suomusjärven keskustasta. Salon keskustaan on matkaa noin 30 km. Alue rajautuu pohjoisessa Helsingintiehen (seututie 110) ja Lahnajärven itäpuolella Varesjärventiehen. Idässä ja lännessä suunnittelualue rajoittuu keskustan pohjoisosan-moottoritien-Lahnajärven osayleiskaavan rajaan. Alueen pinta-ala on noin 425,8 ha.

Kaava-alue on maa- ja metsätalousmaata. Aluetta halkoo itä-länsi-suunnassa Turku-Helsinki-moottoritie (valtatie 1). Alueella on haja-asutusta, joka sijoittuu kaava-alueen keskiosaan Kekkosentien varrelle ja Turku-Helsinki-moottoritien pohjoispuolelle. Kaava-alueen länsiosassa on pieni järvi, Koskenalainen, joka kuuluu Natura-alueeseen.

### **Kaavaluonnos**

Kaavaluonnoksessa on osoitettu Espoo-Salo-oikoradan linjaus, radan sillat ja tunnelit sekä tiejärjestelyt valmisteilla olevan yleissuunnitelman mukaisesti. Lisäksi kaavakartalle on merkitty laskennallinen 55 dB(A):n päiväaikainen liikennemelualue (ennustetilanne 2050) radan ja siihen

liittyvien melusteiden valmistuttua sekä kohdat, joissa on radan yleissuunnitelmassa todettu melusuojaustarve. Turku-Helsinki-moottoritie on osoitettu yleisen tien alueena (LT).

Pääosa kaava-alueesta on maa- ja metsätalousaluetta (M). Keskiosassa historiallisesti arvokkaan Kekkosen tien ja Honkavuorentien varsilla on erillispientalojen alueita (AO) sekä kaksi maatilan talouskeskuksen aluetta (AM). Kaavakartalle on osoitettu myös kolme olemassa olevaa loma-asuntoaluetta (RA-1 ja RA-2). RA-1- ja RA-2-alueet poikkeavat toisistaan enimmäisrakennusoikeuden osalta. Olemassa olevat loma-asuntojen rakennuspaikat on merkitty mustalla ympyrällä ja sauna mustalla kolmiolla. Lahnajärven eritasoliittymän luoteispuolelle on osoitettu kaupallisten palveluiden alue (KM). Kaava-alueen itäosa on osoitettu osa-aluemerkinnällä selvitysalueena (se), jonka maankäyttö ratkaistaan erikseen rataliikenteen kehittämisen yhteydessä.

Luonnonsuojelualueet on osoitettu SL-merkinnällä. Koskenalaisen Natura-alue on esitetty harmaalla palloviivalla. Muut arvokkaat luontokohteet on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo-1 ja luo-2). Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseva Rotomänty on luonnonmuistomerkki (sl). Viheryhteystarpeet on esitetty kaavakartalla vihreillä katkoviivanuolilla.

Lisäksi kaava-alueelle on osoitettu rantavyöhykkeitä (rv), jotka pohjautuvat Keskustan pohjoisosan-moottoritien-Lahnajärven osayleiskaavaan. Rantavyöhykkeiden asumisen rakennusoikeus on osoitettu pelkästään kiinteistön rantaviivan perusteella.

### **Kaavatyön vaihe**

Kaavan vireille tulosta kuulutettiin 23.10.2019 Salon Seudun Sanomissa ja kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Oikorataosayleiskaavaa koskien laadittiin MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on nähtävillä 25.10.2019 alkaen kaupunkisuunnittelussa Halikon virastotalolla, Hornintie 2-4, koko kaavatyön ajan. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) pidettiin 30.10.2019. Kaavaluonnos on valmis asetettavaksi nähtäville.

Kaupunkikehitysjohdaja:

Kaupunkikehityslautakunta päättää asettaa Oikorataosayleiskaava Suomusjärven kaavaluonnoksen nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti 30 vuorokauden ajaksi.

Päätös:

Kaava-asiakirjoihin on tehty tekninen korjaus esityslistan julkaisemisen jälkeen. Korjaus koskee Koskenalanen-lammen länsirannalla olevaa olemassa olevaa vapaa-ajan asuntoa, joka on osoitettu korjatussa kaavassa RA-2-alueeksi samaan tapaan kuin Koskenalanen-lammen etelärannan olemassa oleva vapaa-ajan asunto.

RA-2-alueen kaavamääräystä on korjattu siten, että alueelle on mahdollista rakentaa 15 k-m<sup>2</sup>:n talousrakennus, jolloin kokonaisrakennusoikeus on 80 k-m<sup>2</sup>. Lisäksi yleisiin määräyksiin on lisätty seuraava määräys: RA-2-alueilla rakentaminen tulee sijoittaa Natura-alueen ulkopuolelle siten, että rakennusten etäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta on vähintään 30 metriä. Enintään 25 k-m<sup>2</sup> suuruisen rantasaunan tai muun talousrakennuksen saa sijoittaa kuitenkin vähintään 15 m päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Rannan ja rakennusten välissä tulee säilyttää riittävä suojapuusto, jota on tarvittaessa täydennettävä istutuksin.

Korjatut kaava-asiakirjat ovat pöytäkirjan liitteenä.

Jerina Wallius ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi kaupunkikehitysjohdajan esityksen.

Wallius jätti asiassa seuraavan eriävän mielipiteen:

”Suunnitteilla oleva oikorata tulee aiheuttamaan toteutuessaan merkittävää haittaa Salon alueelle. Kaava mahdollistaisi jopa ainutlaatuisen natura-alueen tuhoutumisen. Kaavoituksen melumallinnus on tehty alhaisen nopeusluokan mukaan, eikä suurnopeuden mukaisesti, jona rataa suunnitellaan (300 km/ha). Kaavan ympäristövaikutusten arviointi on edelleen kesken eli päätöksiä tehdään puutteellisin tiedoin. Päätäjillä tulisi olla päätöksen teossa riittävästi luotettavaa tietoa kaavan vaikutuksista ympäristöön ja kuntalaisiin.”

Kaupunkikehityslautakunta 29.09.2020 § 174

Valmistelijat: yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen, marjo.saukkonen@salo.fi, p. 044 778 5100, yleiskaavapäällikkö Timo Alhoke, timo.alhoke@salo.fi, p. 044 778 5100

### **Asiaan liittyvä oheisaineisto**

Kaavakartta- ja selostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kohdeluettelot sekä vuorovaikutusraportti ovat esityslistan liitteenä.

### **Kaavatyön lähtökohdat**

Oikorataosayleiskaava Suomusjärvi kuuluu Espoo-Salo-oikorataan liittyviin yleiskaavatoihin. Kaavahanke on mukana vuoden 2019 ja 2020 kaavoitusohjelmissa.

Espoo-Salo-oikoradan väyläkäytävä on osoitettu voimassa olevassa Varsinais-Suomen maakuntakaavassa. Oikorataan liittyvien

osayleiskaavahankkeiden tarkoituksena on päivittää kaupungin oikeusvaikutteiset yleiskaavat maakuntakaavan mukaisiksi. Sen lisäksi, että maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 32 § 2 mom.) velvoittaa kuntia edistämään maakuntakaavan toteutumista, yleiskaavojen tarkistukset ovat edellytyksenä Espoo-Salo-oikoradan yleissuunnitelman hyväksymiselle (Ratalaki 10 §).

Kaava-alue sijaitsee Suomusjärven kirkonkylän pohjois- ja koillispuolella, noin 1,5 - 2 km päässä Suomusjärven keskustasta. Salon keskustaan on matkaa noin 30 km. Alue rajautuu pohjoisessa Helsingintiehen (seututie 110) ja Lahnajärven itäpuolella Varesjärvetiehen. Idässä ja lännessä suunnittelualue rajoittuu Keskustan pohjoisosan-moottoritien-Lahnajärven osayleiskaavan rajaan. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 425,8ha. Suurin osa alueesta on yksityisessä omistuksessa.

Kaava-alue on maa- ja metsätalousmaata. Aluetta halkoo itä-länsi-suunnassa Turku-Helsinki-moottoritie (valtatie 1). Alueella on haja-asutusta, joka sijoittuu kaava-alueen keskiosaan Kekkosen tien varrelle ja Turku-Helsinki-moottoritien pohjoispuolelle. Kaava-alueen länsiosassa on pieni järvi, Koskenalainen, joka kuuluu Natura-alueeseen.

### **Kaavaehdotus**

Kaavaehdotuksessa on osoitettu Espoo-Salo-oikoradan linjaus, radan sillat ja tunnelit sekä tiejärjestelyt valmisteilla olevan yleissuunnitelman mukaisesti. Kaavakarttaan on merkitty myös laskennallinen 55 dB(A):n päiväaikainen liikennemelualue (yhteismelu ennustetilanteessa 2050) radan ja siihen liittyvien melusteiden valmistuttua sekä kohdat, joissa on radan yleissuunnitelmassa todettu melusuojaustarve. Turku-Helsinki-moottoritie on osoitettu yleisen tien alueena (LT).

Pääosa kaava-alueesta on maa- ja metsätalousaluetta (M). Keskiosassa historiallisesti arvokkaan Kekkosen tien ja Honkavuorentien varsilla on erillispientalojen alueita (AO) sekä kaksi maatilan talouskeskuksen aluetta (AM). Kaavakartalle on osoitettu myös kolme olemassa olevaa loma-asuntoaluetta (RA-1 ja RA-2). RA-1- ja RA-2-alueet poikkeavat toisistaan enimmäisrakennusoikeuden osalta. Olemassa olevat loma-asuntojen rakennuspaikat on merkitty mustalla ympyrällä. Lahnajärven eritasoliittymän luoteispuolelle on osoitettu työpaikka-alue (TP). Kaava-alueen itäosa on osoitettu osa-aluemerkinnällä selvitysalueena (se), jonka maankäyttö ratkaistaan erikseen rataliikenteen kehittämisen yhteydessä.

Luonnonsuojelualueet on osoitettu SL-merkinnällä. Koskenalaisen Natura-alue on esitetty harmaalla palloviivalla. Muut arvokkaat luontokohteet on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo-1 ja luo-2). Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseva Rotomänty on luonnonmuistomerkki (sl). Viheryhteystarpeet on esitetty kaavakartalla vihreillä katkoviivanuolilla.

Kekkosen tie on osoitettu historiallisesti arvokkaana tieosuutena (hat).

Lisäksi kaava-alueelle on osoitettu rantavyöhykkeitä (rv), jotka pohjautuvat

Keskustan pohjoisosanmoottoritien-Lahnajärven osayleiskaavaan. Rantavyöhykkeiden asumisen rakennusoikeus on osoitettu pelkästään kiinteistön rantaviivan perusteella.

Luonnosvaiheen jälkeen on laadittu vuorovaikutusraporttiluonnos, jota tullaan täydentämään ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen.

Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon kaavaluonnoksesta antaman lausunnon johdosta kaava-alueella on tehty rakennusinventointi, jossa esitellään kaava-alueen rakentuminen ja rakennettu ympäristö yleisellä tasolla. Inventointiraporttia ei laiteta julkisesti nähtäville, koska se sisältää henkilötietoja. Rakennusinventointiin voi tutustua Halikon virastotalolla (Hornintie 2-4, Halikko).

Luonnosvaiheen jälkeen kaavakartalta on poistettu moottoritien pohjoispuolelta yksi loma-asuntoalue (RA-1) ja sen olemassa oleva lomarakennuspaikka, koska kyseinen kiinteistö on lunastettu moottoritien rakentamisen yhteydessä. Kaavaluonnoksessa Lahnajärven eritasoliittymän pohjoispuolella sijainnut kaupallisten palvelujen alue (KM) on muutettu kaavaehdotukseen työpaikka-alueeksi (TP). Lisäksi on poistettu perusteettomana kaavan itäosassa sijainnut viheryhteystarvetta kuvaava nuoli ja tarkistettu luo-2-alueen raja. Kaavamerkintöihin ja -määräyksiin on tehty lisäyksiä ja tarkistuksia, jotka on esitetty liitteessä 1. Lisäksi selostukseen on tehty päivityksiä liittyen erityisesti luonnonarvoihin, kaava-alueen rakennuskantaan ja maakuntakaavaan. Lisäksi on tehty joitakin pieniä teknisiä korjauksia.

### **Kaavatyön vaihe**

Kaavan vireille tulosta kuulutettiin 23.10.2019 Salon Seudun Sanomissa ja kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Kaavatyötä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (MRL 63 §) on nähtävillä 25.10.2019 alkaen Salon kaupungin internet-sivuilla ja kaupunkisuunnittelussa (Halikon virastotalo, Hornintie 2-4) koko kaavatyön ajan. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §) pidettiin 30.10.2019.

Luonnosvaiheen asukastilaisuus pidettiin 7.1.2020 Suomusjärven koululla. Kaavaluonnos oli nähtävillä valmisteluvaiheen kuulemista varten 12.3.-15.4.2020. Kaavaluonnoksesta saatiin seitsemän (7) mielipidettä ja seitsemän (7) lausuntoa, jotka löytyvät niihin laadittuine vastineineen vuorovaikutusraportista.

Luonnosvaiheessa saadun palautteen pohjalta laadittiin alustava kaavaehdotus, joka oli alun perin tarkoitus esitellä osallisille asukastilaisuudessa. Poikkeusoloista johtuen ehdotusvaiheen asukastilaisuus korvattiin esittelemällä kaavaehdotus videotaltioinnin avulla ja pitämällä alustava kaavaehdotus nähtävillä palautteen antamista varten 15.6.-14.8.2020. Alustavasta kaavaehdotuksesta saatiin neljä (4) palautetta. Alustavaan kaavaehdotukseen on tehty vähäisiä tarkennuksia ja siitä on laadittu kaavaehdotus.

Oikorataosayleiskaava Suomusjärven kaavaehdotus on valmis asetettavaksi nähtäville.

Vs. kaupunkikehitysjohtaja:

Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se asettaisi Suomusjärven oikorataosayleiskaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti 30 vuorokauden ajaksi nähtäville.

Päätös:

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi poistui esteellisenä tämän asian käsittelyn ajaksi. Edustusjävi (hallintolaki 28.1 § kohta 2). Mannervesi on nimetty perustettavan Turun Tunnin Juna Oy:n hallituksen jäseneksi.

Esittelijänä toimi vs.kaupunkikehitysjohtaja Ari Vainio.

Yleiskaava-arkkitehti Marjo Saukkonen selosti asiaa.

Jerina Wallius esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Jerina Wallius ilmoitti jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide liitetään pöytäkirjaan:

"Tunnin Junan piti lisätä asukasmäärää ja tuoda elinvoimaisuutta Saloon. Nyt hyväksyttävässä kaavassa kerrotaan avoimesti kuinka kyseinen kaava poistaa pientaloasumisen aluevarauksia. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia tullaan purkamaan ja asukkaita hätyyttelemään pois Suomusjärven kodeistaan. Radalla on kielteisiä vaikutuksia taajamakuvaan, eikä aiemmin luvattua Suomusjärven kaupunginosan juna-asemaakaan ole luvassa. Kaavan alueella sijaitsee myös kansallisesti arvokas ja aiemmin tarkasti suojeltu Kekkosen tie sekä luonnonsuojelualueita erityisistä Natura-alueista puhumattakaan. Radan nimissä mikään ei tunnu olevan pyhää eikä suojeltua. Radan melu ja estevaikutus tuo salolalaisille Suomusjärven kaupunginosassa asuville kuntalaisille, vapaa-ajan asukkaille ja eläimille haittaa ja heikentää monella tapaa heidän elinoloja. Rata ei ole omiaan lisäämään alueen houkuttelevuutta. Koska tehtävämme on suojella elinympäristöämme ja salolaisia asukkaita, tämä kaavaluonnos tulee ehdottomasti hylätä, sillä luvattujen hyötyjen sijaan siitä on vain haittaa kuntalaisille, joita me täällä lautakunnassa edustamme. Jo pelkkä tämän ratalinjausta siloittavan kaavan hyväksyminen tuo merkittävää haittaa alueen maanomistajille, vaikka kaavan mahdollistava junahanke ei koskaan toteutuisikaan. Kaavan muutoksen tulisikin olla ajankohtainen vasta silloin, jos rata joskus kaukaisuudessa päätetään rakentaa. Näin Salon kaupunki toimisi edes hitusen oikeudenmukaisemmin, koska tällöin kuntalaisilla olisi oikeus saada edes ratalainmukaisia korvauksia kaavan aiheuttamista haitoista ja omaisuuden arvon menetyksistä."

